

KARAGÖZ VE BİLMECE

Hacivat : Karagöz , sen bilmece bilir misin ?

Karagöz : Elbette bilirim. Söyle bilmeceni al cevabını.

Hacivat : Bir ufacak fıçıcık , içi dolu turşucuk.

Karagöz : Bildim , turşu fıçası.

Hacivat : Bilemedin Karagöz.

Karagöz : Lahana turşusu , biber turşusu.

Hacivat : Karagöz'üm bilmeceye cevap vereceğin zaman ,

“Canlı mı cansız mı , yenir mi yenmez mi ?” diye sorulur.

Karagöz : Canlı mı cansız mı , yenir mi yenmez mi ?

Hacivat : Yenir ama canı yok. Dertlilere deva , hastalara şifa.

Karagöz : Verin şuna beş on para...

Hacivat : Ne diyorsun, Karagöz ?

Karagöz : Sen dilenci duası yapıyorsun. Ben de yardım ediyorum.

Hacivat : Aman Karagöz , şakayı bırak. Bilmecenin cevabını ver.

Çorbaya ne sıkılır ?

Karagöz : Bildim, kaşık sıkılır.

Hacivat : Kaşıkla çorba içilir.

Karagöz : O zaman tuz ya da biber sıkılır.

Hacivat : Bilemedin Karagöz. Ben vereyim bilmecenin cevabını.

Limonu cevap.

Karagöz : Aman Hacivat. Bunu kim bilmez ? Minik çocuklar bile

bilir. Ben sana küçük bir şaka yaptım.

Cemal TÜRKMEN (Karagöz'ün Öğüdü)

❖ Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1- Hacivat'ın sorduğu bilmeceyi yazınız.

Bir ufacak fıçıcık , içi dolu turşucuk.

2- Karagöz bilmeceye doğru cevap veriyor mu ?

Hayır , doğru cevap vermiyor.

3- Karagöz, bilmecenin cevabını gerçekten bilmiyor mu ?

Cevabı biliyor . Ama söylemiyor.

4- Karagöz , neden bildiği halde bilmecenin cevabını vermiyor ?

Çünkü Hacivat'a şaka yapıyor.

Araştıralım

Milli kültürümüzde gölge oyunu adında bir tür vardır. Karagöz ve Hacivat da en ünlü gölge oyunumuzdur. Gölge oyunun nasıl oynatıldığını yazınız.

Önceden hazırlanan kuklaları alan gölge oyunu sanatçısı , bir perdenin arkasına geçer. Perdeye ışık yansıtılır. Sanatçı çubuklar ile kuklaları oynatır ve seslendirir. Bu şekilde, perde arkasından bir canlandırma yapılır.

Tırnak işareti , atasözleri

❖ Verilen bilgilere göre, boşluklara uygun cümleler yazınız. Tırnak işaretlerini uygun yerlerde kullanınız.

Başka bir kişiden alınan, alıntı sözler tırnak işareti içerisine alınır.

- ✚ Atatürk " Hayatta en hakiki mürşit , ilimdir. " demiştir.
- ✚ Mevlana " Ne olursan ol , gel. " demiştir.
- ✚ Napolyon'un " Para para para. " sözü unutulmazdır.

Bir eserden bahsederken, eser adı tırnak işareti içerisine alınır.

- ✚ Cervantes'in " Don Kişot " adlı romanını çok severim.
- ✚ Mehmet Akifin en önemli eseri "Safahat" adlı eseridir.
- ✚ Ömer Seyfettin'in "Kaşağı" adlı eserini okudun mu?

Vurgulanmak istenen sözcükler tırnak işareti içerisine alınır.

- ✚ Bu hafta " sütun grafikleri " konusunu işleyeceğiz.
- ✚ Bugün " kesirler " konusuna geçeceğiz.
- ✚ Yarınki seminer " çocuk gelişimi " konulu bir seminer.

❖ Aşağıdaki atasözlerinde bazı yerler boş bırakılmıştır. Uygun kelimeler ile boşlukları doldurunuz.

beaz giyer külüne yattığı yerden meyvesi tatlıdır kara gün Güneş girmeyen

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

Fukaranın düşkünü beyaz giyer kış günü.

Aslan yattığı yerden belli olur.

Ak akçe kara gün içindir.

Güneş girmeyen eve doktor girer.

Sabır acıdır meyvesi tatlıdır.

Zaman ölçüleri

❖ Zaman ölçüleri arasındaki çevirmeleri yapınız. (saat , dakika)

$$3 \text{ saat } 21 \text{ dakika} = 201 \text{ dakika}$$

$$6 \text{ saat } 41 \text{ dakika} = 401 \text{ dakika}$$

$$5 \text{ saat } 12 \text{ dakika} = 312 \text{ dakika}$$

$$256 \text{ dakika} = 4 \text{ saat } 16 \text{ dakika}$$

$$159 \text{ dakika} = 2 \text{ saat } 39 \text{ dakika}$$

$$98 \text{ dakika} = 1 \text{ saat } 38 \text{ dakika}$$

❖ Zaman ölçüleri arasındaki çevirmeleri yapınız. (dakika , saniye)

$$2 \text{ dakika } 31 \text{ saniye} = 151 \text{ saniye}$$

$$3 \text{ dakika } 23 \text{ saniye} = 203 \text{ saniye}$$

$$5 \text{ dakika } 40 \text{ saniye} = 340 \text{ saniye}$$

$$282 \text{ saniye} = 4 \text{ dakika } 42 \text{ saniye}$$

$$139 \text{ saniye} = 2 \text{ dakika } 19 \text{ saniye}$$

$$89 \text{ saniye} = 1 \text{ dakika } 29 \text{ saniye}$$

❖ Zaman ölçüleri arasındaki çevirmeleri yapınız. (ay , hafta , gün)

$$44 \text{ hafta} = 11 \text{ ay } 0 \text{ hafta}$$

$$32 \text{ hafta} = 8 \text{ ay } 0 \text{ hafta}$$

$$25 \text{ hafta} = 6 \text{ ay } 1 \text{ hafta}$$

1 gün	1 ay	1 yıl
365 gün	24 saat	52 hafta
1 ay	7 gün	4 hafta
1 hafta	30 gün	

$$5 \text{ ay } 12 \text{ hafta} = 32 \text{ hafta}$$

$$4 \text{ hafta } 9 \text{ gün} = 37 \text{ gün}$$

$$2 \text{ ay } 24 \text{ gün} = 84 \text{ gün}$$

❖ Zaman ölçüleri arasındaki çevirmeleri yapınız. (yıl , ay , hafta , gün)

$$60 \text{ hafta} = 1 \text{ yıl } 8 \text{ hafta}$$

$$29 \text{ ay} = 2 \text{ yıl } 5 \text{ ay}$$

$$542 \text{ gün} = 1 \text{ yıl } 177 \text{ gün}$$

$$1 \text{ yıl } 120 \text{ gün} = 485 \text{ gün}$$

$$4 \text{ yıl } 9 \text{ ay} = 57 \text{ ay}$$

$$2 \text{ yıl } 11 \text{ hafta} = 807 \text{ gün}$$

Zaman ölçüleri problemleri

Bahçeye diktiğim ağacın boyu 155 cm'dir. Ağacım bir ayda 2 cm büyüyor. Ağacımın boyu , 32 hafta sonra kaç cm olur ?

Cevap:

$$32 : 4 = 8 \text{ ay}$$

$$2 \times 8 = 16 \text{ cm büyür.}$$

$$16 + 155 = 171 \text{ cm}$$

- A) 16 cm
B) 161 cm
C) 139 cm
D) 171 cm

Bir yarışmada , Ahmet yarışı 4 dk 26 sn bitiriyor. Metin ise yarışı 6 dk 42 sn bitiriyor. Metin yarışı kaç saniye daha geç bitirmiştir ?

Cevap:

$$4 \text{ dk } 26 \text{ sn} = 266 \text{ sn}$$

$$6 \text{ dk } 42 \text{ sn} = 402 \text{ sn}$$

$$402 - 266 = 136 \text{ sn}$$

- A) 136 saniye
B) 126 saniye
C) 116 saniye
D) 106 saniye

Musa 01.09.2012 tarihinde doğdu. Musa 01.03.2021 tarihinde kaç aylık olur ?

Cevap:

$$01 . 03 . 2021$$

$$\underline{-01 . 09 . 2012}$$

$$00.06.0008 = 102 \text{ ay}$$

- A) 8 yıl 6 aylık
B) 96 aylık
C) 102 aylık
D) 112 aylık

Fatma Hanım saat 22.50 'de uyudu. Saat 08.30 'da uyandı. Fatma Hanım kaç dakika uyumuştur ?

Cevap:

$$24\text{'e kadar } 1 \text{ saat } 10 \text{ dk}$$

$$24\text{'ten sonra } 8 \text{ saat } 30 \text{ dk}$$

$$\text{Toplam: } 580 \text{ dk}$$

- A) 9 saat 40 dk
B) 940 dk
C) 580 dk
D) 960 dk

Bir insanın kalbi dakikada ortalama 65 kere atar. Bu durumda bir insanın kalbi günde kaç kere atar?

Cevap:

$$65 \times 60 = 3900 \text{ (saatte)}$$

$$3900 \times 24 = 93 \text{ 600}$$

- A) 1440
B) 9360
C) 93 600
D) 83200

Ali haftada 525 soru çözüyor. Sınava 2 ay 21 gün kaldığına göre , Ali sınava kadar kaç soru çözer ?

Cevap:

$$2 \text{ ay } 21 \text{ gün} = 11 \text{ hafta}$$

$$11 \times 525 = 5775$$

- A) 5875
B) 5775
C) 75
D) 375

Berke 21.15 'te otobüse binmiş. 04.30 'da mola vermiş. Berke'nin iki buçuk saat daha yolu var. Berke'nin toplam yolculuğu kaç dakikadır ?

Cevap:

$$21.15\text{'ten } 4.30\text{'a kadar}$$

$$= 435 \text{ dk}$$

$$\text{İki buçuk saat} = 150 \text{ dk}$$

$$435 + 150 = 585 \text{ dk}$$

- A) 585 dk
B) 716 dk
C) 9 saat 45 dk
D) 1015 dk

24 hafta boyunca her gün 2 saat ödev yapan Hülya , toplamda kaç saat ödev yapmıştır ?

Cevap:

$$24 \text{ hafta} = 168 \text{ gün}$$

$$168 \times 2 = 336 \text{ saat}$$

- A) 326 saat
B) 426 saat
C) 336 saat
D) 412 saat

Zaman ölçüleri

❖ Aşağıdaki çocukların yaşlarını hesaplayınız.

20.02.2012 ' de doğdum.

$$\begin{array}{r} 08 . 03 . 2021 \\ - 20 . 02 . 2012 \\ \hline 18 \text{ gün } 0 \text{ ay } 9 \text{ yıl} \end{array}$$

14.06.2011 ' de doğdum.

$$\begin{array}{r} 08 . 03 . 2021 \\ - 14 . 06 . 2011 \\ \hline 24 \text{ gün } 8 \text{ ay } 9 \text{ yıl} \end{array}$$

27.10.2013 ' te doğdum.

$$\begin{array}{r} 08 . 03 . 2021 \\ - 27 . 10 . 2013 \\ \hline 11 \text{ gün } 4 \text{ ay } 7 \text{ yıl} \end{array}$$

❖ Aşağıda verilen örneği inceleyiniz. Zaman ölçüleri arasındaki çevirmeleri , örnekteki gibi yapınız.

81 dk = 1 saat 21 dk

4860 saniye = 81 dk

15 hafta = 3 ay 3 hafta

111 gün = 3 ay 21 gün

32 ay = 2 yıl 8 ay

970 gün = 2 yıl 130 gün

26 hafta = 6 ay 14 gün

194 gün = 6 ay 14 gün

32 ay = 2 yıl 8 ay

954 gün = 2 yıl 334 gün

126 dk = 2 saat 6 dk

7560 saniye = 2 saat 6 dk

❖ Aşağıdaki çevirmelerden doğru olanların altına " ✓ " koyunuz.

55 hafta = 1 yıl 21 gündür

550 gün = 1 yıl 185 gündür

12 gün = 240 saattir

3 ay 7 gün = 13 haftadır

2 saat 5 dk = 135 dk eder

247 gün = 8 ay 1 haftadır

Karışım ve saf madde

❖ Aşağıda verilen boşlukları doldurunuz. Saf madde ve karışımla ilgili örnekler veriniz.

Saf madde

Nedir: Yapısında, kendisinden başka madde bulunmayan, sadece kendisinden oluşan maddedir.

Örnek:

- 1-Su
- 2-Tuz
- 3-Demir
- 4-Pirinç

Karışım

Nedir: Farklı maddelerin, özelliklerini yitirmeden bir araya gelmesiyle oluşan birlikteliktir.

Örnek:

- 1-Tuzlu su
- 2-Toprak su
- 3-Demir tozu talaş
- 4-Şekerli su

❖ Orta bölümde karışımları ayırma yöntemleri verilmiştir. Her yönteme bir numara verilmiştir. Yan bölümlerde bulunan karışımların hangi yöntemle ayrılacağını belirleyerek, numarasını kutulara yazınız.

3	şekerli su
1	mercimek-nohut
2	talaş-su
4	demir tozu-kum
1	taş-toprak
2	pirinç-su
4	ataş-talaş

1
Eleme

2
Süzme

3
Buharlaştırma

4
Mıknatısla ayırma

2	bilye-su
1	pirinç-tuz
4	demir bilye-talaş
1	makarna-pirinç
3	tuzlu su
2	kum-su
4	tebeşir tozu demir tozu

Teknolojik ürünlerin tasarlanması

❖ Doğru olan tümcelerın başına "D" , yanlış olanların başına ise "Y" koyunuz.

- (D) Tasarlanan bir ürün , insanların hayatını kolaylaştırmalıdır.
- (D) Günlük hayatta karşılaştığımız sorunları çözebilecek basit buluşlar yapabiliriz.
- (Y) Yeni fikirler geliştirmemize gerek yoktur. Nasıl olsa birileri , sorunları çözebilecek yeni fikirleri ortaya atar.
- (D) Bilim insanlarının en büyük özellikleri , azimli ve çalışkan olmalarıdır.
- (Y) Hayatımızı kolaylaştıracak yeni buluşlar yapmak , bilim insanlarının işidir. Biz boş yere bu konularda kafa yormamalıyız.

❖ Aşağıda , günlük hayatta hepimizin karşılaştığı bazı sorunlar verilmiştir. Bu sorunları çözebilecek bir fikir geliştiriniz. Alt taraftaki boşluklara fikrinizi ve buluşunuzu yazınız.

Sorun : Sokakta yaşayan hayvanlar kışın çok üşüyorlar. Hayatı paylaştığımız minik dostlarımıza hep birlikte yardım edelim. Kışın barınabilecekleri sıcak yuvalar tasarlayalım. Bulduğunuz tasarımı aşağıdaki boşluğa yazınız.

Sorun : Tüm gün boyunca elimizde telefon tutuyoruz. Bazen çok uzun videolar izliyoruz ve ellerimiz yoruluyor. Telefonu bizim yerimize tutabilecek bir aygıt geliştirelim. Bulduğunuz tasarımı aşağıdaki boşluğa yazınız.

Buluş : Küçük kulübeler yapıp , üzerlerine güneş panelleri yerleştirebiliriz. Bu panellere küçük su boruları bağlayarak , güneş enerjisi ile yuvaların içerisini ısıtabiliriz. Böylece kendi kendisini ısıtan akıllı yuvalar yapmış oluruz. Minik dostlarımız da soğuktan daha az etkilenir.

Buluş : Plastik kapaklara (kola , su , yağ vs.kapağı) karşılıklı olarak küçük yuvalar açabiliriz. Bu yuvalara telefonumuzu oturtarak , basit bir telefon desteği oluşturabiliriz. Böylece ellerimiz yorulmaz ve uzun süre video izleyebiliriz.

MİNİ TEST

1 saat 12 dakika = sn

1- Hayri 'nin aklındaki sorunun cevabı nedir?

- A) 72 dakika
- B) 72 saniye
- C) 2315 saniye
- D) 4320 saniye

112 hafta = yıl ay

2- Yukarıda verilen soruda boşlukları doldurursak, sonuç aşağıdaki seçeneklerden hangisi olur?

- A) 2 yıl 2 ay
- B) 2 yıl 4 ay
- C) 3 yıl 2 ay
- D) 4 yıl 3 ay

3 - Hande 2015 yılının altıncı ayında doğmuştur. Nilay ise 2017 yılının üçüncü ayında doğmuştur. Hande, Nilay ' dan kaç ay büyüktür?

- A) 19 ay büyüktür.
- B) 20 ay büyüktür.
- C) 21 ay büyüktür.
- D) 22 ay büyüktür.

4- Aşağıdaki tümcelerin hangisinde tırnak işareti kullanılmalıydı?

- A) Bu sefer çok çalışacağım sınava.
- B) Akşam sen gelme sakın.
- C) Namık Kemal'in Vatan Yahut Silistre adlı eserini tiyatrodan defalarca izledim.
- D) Teknoloji, düzgün kullanılmazsa sağlığınıza zarar verir.

Mustafa

Hâkim " Ayağa kalk! " dedi.

Doğukan

Kedi "koşarak" yanıma geldi.

Büşra

Şarkının "sözleri" çok güzel.

Ali

Annem "kuru fasulye" pişirmiş.

5- Yukarıdaki çocuklardan hangisi tırnak işaretini doğru kullanmıştır?

- A) Mustafa
- B) Doğukan
- C) Büşra
- D) Ali

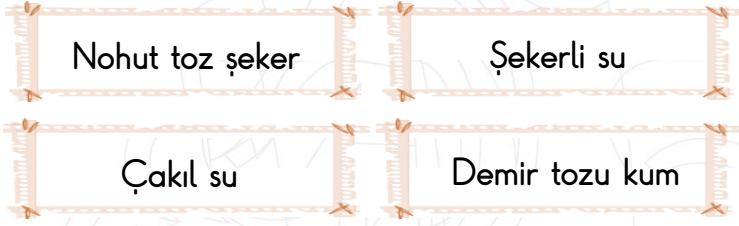
6- Hangi atasözü tutumlu olmakla ilgili değildir?

- A) Sakla samanı gelir zamanı.
- B) Ak akçe kara gün içindir.
- C) El elden üstündür.
- D) Damlaya damlaya göl olur.

7- Yukarıdaki varlıklardan kaç tanesi saf maddedir?

- A) Bir tanesi
- B) İki tanesi
- C) Üç tanesi
- D) Dört tanesi

8- Yukarıdaki karışımlardan hangisi eleme yöntemi ile ayrılır?

- A) Demir tozu kum
- B) Şekerli su
- C) Çakıl su
- D) Nohut toz şeker

9- Aşağıdakilerden hangisi karışımları ayırma yöntemi değildir?

- A) Miknatısla ayırma
- B) Süzdürerek ayırma
- C) Eleme
- D) Hava pompalama

() Bilim insanlarının harekete geçiren temel olgu meraktır.
 () Bilimsel çalışmalarda merak tek başına yeterli olmaz. Azimle, disiplinli olarak ve vazgeçmeden çalışmak gerekir.
 () Bilimsel çalışmalarda ilk denemede başarısız olunursa, çalışmalardan hemen vazgeçmek gerekir.

10- Yukarıdaki tümcelerin doğru olanlarının başına " D " ve yanlış olanlarının başına " Y " koyarsak, sonuç aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) D - D - D
- B) D - Y - Y
- C) Y - D - Y
- D) D - D - Y

11- Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Günlük hayatta karşılaştığımız sorunları çözmek için bizler de pratik çözümler bulabiliriz.
- B) Karşımıza çıkan sorunları çözmek hayatımızı kolaylaştırır.
- C) Bilimsel çalışmalarla uğraşmak sadece bilim insanlarının işidir. Bizler küçük buluşlar yapamayız.
- D) Bilim insanları, disiplinli çalışmaları sayesinde önemli buluşlara imza atmışlardır.

12- Graham Bell aşağıdakilerden hangisini bulmuştur?

